

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์
ของเกษตรกรในอำเภอสังขาม นครหลวงเวียงจันทน์ ประเทศลาว

ผู้เขียน นางสาวก่องแก้ว อินทวงศ์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. รุจ ศิริสัญลักษณ์	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
รองศาสตราจารย์ ดร. คำเนิน กาละดี	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรในอำเภอสังขาม นครหลวงเวียงจันทน์ประเทศลาว 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์ 3) ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวอินทรีย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ในอำเภอสังขาม นครหลวงเวียงจันทน์ ประเทศลาว จำนวน 230 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 45.68 ปี เป็นเผ่าลาวลุ่ม มีสถานภาพสมรสแล้ว เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทั้งหมดจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 4.66 คน มีพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์เฉลี่ย 8.61 ไร่ ส่วนใหญ่อาศัยนำฝนในการปลูกข้าวอินทรีย์ พันธุ์ข้าวที่นิยมปลูก ได้แก่ ข้าวหอมสังขาม เกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวอินทรีย์เฉลี่ย 3.8 ปี ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการปลูกข้าวอินทรีย์เฉลี่ย 6.21 ครั้ง ใช้ต้นทุนในการผลิตเฉลี่ย 9,093.39 บาท ได้ผลผลิตเฉลี่ย 4,885.69 กิโลกรัม มีรายได้จากการขายข้าวอินทรีย์เฉลี่ย 14,211.83 บาท

เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ โดยภาพรวมเกษตรกรได้รับข่าวสารจากแหล่งต่างๆ อยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่รับรู้ว่าการปลูกข้าวอินทรีย์จะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานของโครงการปลูกข้าวอินทรีย์ และรู้ว่าถ้าไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์ จะไม่ได้รับการรับรองให้เป็นข้าวอินทรีย์

จากการศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์พบว่า เกษตรกรร้อยละ 53.9 สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์ได้ในระดับมากรองลงมาร้อยละ 40.4 สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์ในระดับปานกลาง

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรในอำเภอสังขละบุรี พบว่า มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ พื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ จำนวนแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร และการเป็นหนี้สิน

เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวอินทรีย์ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกข้าวอินทรีย์ การมีความรู้ต่ำ และความยุ่งยากในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปลูกข้าวอินทรีย์

Thesis Title Factors Related to Standard Practices of Organic Rice
Production of Farmers in Sangthong District, Vientiane Capital,
Lao PDR

Author Miss Kongkeo Inthavong

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck Advisor

Assoc. Prof. Dusdee Na Lampang Co-advisor

Assoc. Prof. Dr. Dumnern Karladee Co-advisor

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the standard practices of organic rice production of farmers in Sangthong District, Vientiane Capital, Lao PDR, 2) factors related to standard practices for organic rice production of farmers 3) problems of farmers relation on organic rice production.

The sample group of the research was 230 farmers in Sangthong District, Vientiane Capital, Lao PDR. Data were collected through the used of questionnaires. The statistics applied in this research were frequency, percentage, Arithmetic mean, maximum, minimum, standard deviation and multiple regression analysis.

The results of the research revealed that, most farmers were male with an average of age of 45.68 years. Most of them were lowland Lao ethnic groups (lao Lum), married status and most were village member and member of farmer groups. Most farmers had an education level of primary school. The average household labors were 4.66 people, average organic rice farming area was 8.61 rai, raining water were used for organic rice production, rice variety was “Hom sang thong”. farmers had 3.8 year of experiences in growing of organic rice. Most attended to training of organic rice cultivation at average 6.12 times. The average cost of production of rice

was 9,093.39 baht; the average yield was 4,885.69 kilograms per household. The average income per household was 14,211.83 baht.

Most farmers received the information of organic rice production from government officers. Overall, farmers were received limited information at a low level. Most farmers recognized that organic rice production should be done according to the project standard of organic rice growing; and if the recommended practices were not followed, that meant the rice was not certified as organic

A study on compliance with standards of organic rice of farmers were found that 53.9% were practices followed by farmers to comply with standards for organic rice at high level followed by 40.4 % complied with standards at a medium level.

The result from study of the factors related to standard practices of organic rice production of farmers revealed that the statistically significant factors were : education level, organic rice farming area, and debt.

The problems related to standard practices of organic rice production were access of information about organic rice production, farmers had limited formal education, and the standard practice of organic rice production was complicated.